

DECIZIE

22 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iuliana Oprea
Ion Druță

examinând recursul declarat de Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 04/07

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Primăriei mun. Bălți împotriva Cooperativei de Construcție a Garajelor nr. 04/07 cu privire la încasarea datoriei

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 07 februarie 2017, prin care a fost respinsă cererea cu privire la amânarea plății taxei de stat și acordat termen suplimentar pentru achitarea taxei de stat

constată:

La 05 februarie 2016, Primăria mun. Bălți a depus cerere de chemare în judecată împotriva Cooperativei de Construcție a Garajelor nr. 04/07 cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a indicat că în conformitate cu pct. 10 al anexei Deciziei Consiliului mun. Bălți nr. 6/20 din data de 27 octombrie 2011 „Cu privire la încasarea plății pentru folosirea terenului în mod unilateral” de la CCG nr. 04/07, urma a se percepe plata anuală pentru folosirea terenului în mărime de 2% din prețul normativ al pământului, în conformitate cu Legea nr. 1308-XIII din 25 iulie 1997.

Indică că CCG nr. 04/07 nu s-a adresat la Primăria mun. Bălți pentru încheierea contractului de vânzare-cumpărare sau de arendă, astfel fiindu-i aplicabilă prevederea sus menționată.

Notează că procedura prealabilă de somare a fost respectată de către primăria mun. Bălți. A fost expediată înștiințarea cu nr. 03-11/970 din 19 mai 2015 în adresa CCG nr. 8 privind solicitarea achitării plății conform Deciziei Consiliului municipal nr. 6/20 din 27 octombrie 2011, ori perfectării relațiilor funciare prin încheierea contractului de vânzare - cumpărare sau de arendă, în cazul neadresării în termenul stabilit va fi stabilită plata în mărime de 10% din prețul normativ al pământului.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 85, 166-167 CPC, art. 512, 572, 602 alin. (1), (2), 617 alin. (1) Cod civil, Legea privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului nr. 1308-XIII din 25 iulie 1997.

Solicită încasarea de la CCG nr. 04/07 a datoriei în sumă de 315372,03 lei.

La 11 mai 2016, Primăria mun. Bălți a depus cerere de concretizare a acțiunii prin care a concretizat că pârâtul Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 8, actualmente este înregistrată sub numele Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 04/07.

În legătură cu aceasta a solicitat încasarea din contul Cooperativei de Construcție a Garajelor nr. 04/07 în beneficiul Primăriei mun. Bălți datorita în mărime de 315372,03 lei.

Prin încheierea Judecătorei Bălți din 04 octombrie 2016, Vladimir Plahotin a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu.

Prin hotărârea Judecătorei Bălți din 16 noiembrie 2016, cererea de chemare în judecată depusă de Primăria mun. Bălți împotriva Cooperativei de Construcție a Garajelor nr. 04/07, intervenient accesoriu Vladimir Plahotin privind încasarea plății pentru folosirea terenului, a fost admisă.

A fost încasat de la Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 04/07 în beneficiul Primăriei mun. Bălți datorita în sumă de 315372,03 lei pentru folosirea terenului.

A fost încasat de la Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 04/07 taxa de stat în mărime de 9461,16 lei.

La 22 noiembrie 2016, Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 04/07 a depus apel nemotivat.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din data de 16 ianuarie 2017, nu s-a dat curs cererii de apel înaintate de către CCG nr. 04/07 împotriva hotărârii Judecătorei Bălți din 16 noiembrie 2016, acordat termen până la 07 februarie 2017, pentru prezentarea apelului motivat și dovada achitării taxei de stat în mărime de 7096 lei.

La 07 februarie 2016, Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 04/07, reprezentată de avocatul Iulian Paciurca a depus cerere prin care a solicitat amânarea taxei de stat până la momentul retragerii instanței pentru deliberarea hotărârii.

În motivarea acesteia a indicat că este în imposibilitate de a executa încheierea Curții de Apel Bălți din 16 noiembrie 2016, pe motiv că CCG nr. 04/07 este o asociație benevolă a cetățenilor, organizată în scopul satisfacerii necesităților membrilor săi în garaje, fără dreptul de a desfășura o activitate economică cu obținerea unor beneficii, motiv pentru care a solicitat amânarea plății taxei de stat.

Indică că Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 04/07 nu are surse financiare pentru achitarea taxei de stat, deoarece gestionarea fondurilor este limitată în baza hotărârii organului de conducere – adunarea generală.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din data de 07 februarie 2017, a fost respinsă cererea CCG nr. 04/07 privind amânarea plății taxei de stat și acordat apelantului termen suplimentar pentru achitarea taxei de stat în mărime de 7096 lei și prezentării dovezii de plată a taxei de stat în instanța de apel până la 21 februarie 2017, precum și prezentarea cererii de apel motivată.

La 22 februarie 2017, Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 04/07, reprezentată de avocatul Iulian Paciurca recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 07 februarie 2017, prin care a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea încheierii recurate și admiterea cererii cu privire la amânarea plății taxei de stat până la momentul retragerii instanței pentru deliberarea hotărârii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerând-o ilegală și neîntemeiată.

Explică că cerința de amânarea a taxei este motivată prin faptul că apelantul este o asociație benevolă de cetățeni, organizată în scopul satisfacerii necesității membrilor săi în garaje, fără dreptul de a desfășura o activitate economică obținerea unor beneficii.

Susține că totuși asociația în cauză este responsabilă pentru soluționarea tuturor problemelor ce țin de interesele sale, inclusiv a persoanelor care sunt membri ai acestei asociații și pe seama cărora se răsfrâng toate obligațiile ce țin de achitarea impozitelor și altor plăți prevăzute de legislație.

Notează că în conformitate cu statutul Cooperativei de Construcție a Garajelor nr. 04/07, hotărârile cu privire la mărimea cotizațiilor pentru constituirea fondurilor cooperative și pentru achitarea altor plăți prevăzute de legislație, se adoptă de adunarea generală a cooperativei.

Comunică că până la etapa respectivă, organul de conducere al Cooperativei de Construcție a Garajelor nr. 04/07 a stabilit doar o plată simbolică de cotizații pentru membrii cooperativei, destinată pentru achitarea salariilor paznicului și beneficierea serviciilor de electricitate.

Afirmă că potrivit cazului respectiv, apelantul nu are suficiente surse financiare pentru achitarea taxei de stat, deoarece gestionarea fondurilor este limitată în baza hotărârii organului de conducere - adunarea generală.

Precizează că urmează a fi organizată și desfășurată adunarea generală, punerea întrebării în ordinea de zi privind majorarea cotizațiilor, reieșind din obligațiile legislative impuse, inclusiv prin încheierea Curții de Apel Bălți din 16 ianuarie 2017.

Susține că pentru realizarea acestui obiectiv, are nevoie de timp suficient, care urmează a fi acordat de Curtea de Apel Bălți.

Reieșind din cele expuse, întru soluționarea justă a cauzei, cu respectarea principiului contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale, inclusiv dreptul la un proces echitabil, în conformitate cu art. 86 din CPC solicită amânarea plății taxei de stat la depunerea apelului.

Menționează că Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 04/07 s-a rezumat la un simplu motiv privind imposibilitatea achitării taxei de stat, dar a motivat cerința aducând argumente unanim cunoscute care se regăsesc în Hotărârea Guvernului nr. 365 din 06 aprilie 1998, în baza căreia a fost elaborat și aprobat Statutul Cooperativei de Construcție a Garajelor nr. 04/07.

Relevă că instanța de apel s-a expus superficial față de motivele care au format cerința privind amânarea taxei de stat.

Mai invocă recurentul că reprezentantul Cooperativei de Construcție a Garajelor nr. 04/07, nu a solicitat scutirea de la plata taxei de stat, dar a solicitat amânarea acesteia și în acest sens și-a format poziția nu doar în baza unui simplu

motiv privind imposibilitatea achitării, dar a invocat argumente ce au fost constatate în prima instanță.

În conformitate cu art. 425 al CPC RM, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 20 februarie 2017 împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 07 februarie 2017, în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum denotă materialele cauzei Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 04/07 a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătorei Bălți din 16 noiembrie 2016, iar prin încheierea Curții de Apel Bălți din 16 ianuarie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel înaintate de către CCG nr. 04/07 împotriva hotărârii Judecătorei Bălți din 16 noiembrie 2016, acordat termen până la 07 februarie 2017, pentru prezentarea apelului motivat și dovada achitării taxei de stat în mărime de 7096 lei.

De asemenea, materialele dosarului atestă că la 07 februarie 2016, Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 04/07 a depus cerere prin care a solicitat amânarea taxei de stat până la momentul retragerii instanței pentru deliberarea hotărârii.

Ca urmare, prin încheierea Curții de Apel Bălți din 07 februarie 2017 a fost respinsă cererea Cooperativei de Construcție a Garajelor nr.04/07 privind amânarea plății taxei de stat, acordat apelantului termen suplimentar pentru achitarea taxei de stat în mărime de 7096 lei și prezentării dovezii de plată a taxei de stat în instanța de apel până la 21 februarie 2017, precum și prezentarea cererii de apel motivată.

Instanța de recurs consideră că soluția instanței de apel în sensul adoptat este întemeiată, prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs nu pot fi reținute, iar încheierea recurată urmează a fi menținută, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 84 CPC, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvențității, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

Art. 86 alin. (1) CPC prevede că în cazul în care, la momentul depunerii cererii, determinarea valorii acțiunii este dificilă, taxa de stat se plătește cu aproximație, urmând să se încaseze ulterior o taxă suplimentară în corespundere cu partea din valoarea acțiunii, stabilită de instanță la soluționarea pricinii în fond, pentru care nu s-a plătit taxă de stat la momentul depunerii cererii.

Astfel, din sensul acestei norme de drept rezultă că judecătorul sau instanța de judecată este în drept să decidă amânarea sau eşalonarea plății taxei de stat pentru una sau pentru ambele părți, ținând cont de situația lor materială.

Instanța de recurs relevă că la aprecierea situației materiale a persoanei se va lua în considerare valoarea acțiunii, valoarea patrimoniului disponibil al persoanei, obligațiile care ar rezultă din anumite acte.

Față de aceste constatări, la caz se va reține că Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 04/07, în susținerea cererii cu privire la amânarea plății taxei de stat până la momentul retragerii instanței pentru deliberarea hotărârii, a motivat starea grea materială prin faptul că nu are resurse financiare pentru achitarea taxei de stat la depunerea apelului, totodată invocând că gestionarea fondurilor este limitată în baza hotărârii organului de conducere.

În opinia instanței de recurs, instanța de apel corect a constatat că prin aceste invocări, Cooperativa de Construcție a Garajelor nr.04/07 nu a fost demonstrat cu certitudine starea materială dificilă, ce ar face imposibilă achitarea taxei de stat de către aceasta la depunerea apelului, or, aceste susțineri sunt pur declarative.

Drept consecință, se constată că instanța de apel corect a dispus respingerea cererii Cooperativei de Construcție a Garajelor nr.04/07 cu privire la amânarea plății taxei de stat.

Iar având în susținere prevederile 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța de apel întemeiat a respins cererea cu privire la amânarea plății taxei de stat și repetat a acordat termen suplimentar apelantului pentru achitarea taxei de stat în mărime de 7096 lei, precum și prezentarea cererii de apel motivată.

Distinct de cele relatate, instanța de recurs reiterează că nu se va considera îngrădire a accesului liber la justiție, prin prisma art. 6 din convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului, acordarea termenului pentru înlăturarea neajunsurilor constatate, (neachitarea taxei de stat), în situația în care solicitantul nu a probat lipsa mijloacelor financiare (a se vedea *Romany Gaz Grup v. Moldova*, cererea nr. 11662, 10.06.2010).

În acest sens și Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat în mod repetat că participantul unui litigiu civil este ținut să dea dovadă de un comportament diligent în chestiunile legate de plata taxei de stat (speța *Piętka contra Poloniei*, hotărârea din 16 octombrie 2012, definitivă din 16 ianuarie 2013).

Pornind de la principiul respectării dreptului de acces liber la justiție, consfințit de 6 jurisprudența CEDO, în cadrul soluționării cererilor privind acordarea facilităților la plata taxei de stat, instanțele judecătorești urmează să examineze cu minuțiozitate fiecare caz concret pentru a nu admite îngrădirea dreptului persoanei la „un tribunal”, conducându-se la soluționarea acestor cereri atât de normele dreptului național, cât și de prevederile Convenției și jurisprudenței CEDO.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că instanța de apel a aplicat corect normele de drept procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul ca neîntemeiat și de a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 04/07.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 07 februarie 2017 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Primăriei mun. Bălți împotriva Cooperativei de Construcție a Garajelor nr. 04/07 cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iuliana Oprea

Ion Druță